

Стрельцов Є.А.,
проректор ОНУ імені І.І. Мечникова,
доктор юрид. наук, доктор теології, професор,
заслужений діяч науки і техніки України

СПІВПРАЦЯ З СТУДЕНТСЬКИМ АКТИВОМ - НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТУ

Університет, як важливий соціальний інститут, завжди повинен виконувати в суспільстві низку важливих функцій. В першу чергу, університет повинен бути міцним інтелектуальним центром, але якій повинен здійснювати не тільки певну професійну підготовку молодій людині. Університет повинен надавати такий людині загальну впевненість в її майбутньому. А для цього така підготовка повинна мати всебічний характер.

Це дуже важлива теза, яка потребує певного тлумачення. Така комплексна підготовка включає в себе низку напрямків, за якими вона повинна здійснюватися. В загальному плані університетська освіта має підготувати для подальшого соціального життя різносторонню особистість, яка буде конкурентоспроможним фахівцем, має високу культуру і інтелігентність, спроможна до соціально-активних дій, є патріотом своєї країни і розуміє необхідність міжнаціонального спілкування. Це завжди непросте завдання, але особливо складно це робити в періоди, коли в державі відбуваються певні «коливання» стосовно її основних цінностей.

Враховуючи це, все ж ми завжди намагаємось створити умови для активної життєдіяльності студентів, для їх громадського самовизначення і самореалізації, для максимального задоволення потреб студентів в інтелектуальному, моральному, культурному, фізичному і інших напрямках. При цьому дуже важливо враховувати, що планування та здійснення таких заходів повинно здійснюватися при повному визнанні цінності особи студента, його прав та свобод та ін.

Зрозуміло, що це мабуть найбільш складна складова в діяльності університету, яка повинна враховувати багато положень. Одне з основних пов'язано з віковими особливостями студентів, специфікою молодіжної субкультури, особливостями сучасної соціокультурної ситуації в країні тощо. Тому здійснювати усі такі заходи, умовно кажучи, «самотужки», можливостями тільки професорсько-викла-

дацького складу та співробітників університетів, не буде мати необхідної ефективності.

Розуміючи складність такої ситуації ми вже понад 10 років дуже виважено та обґрунтовано формуємо таку діяльність. Це і підготовка відповідного навчального посібника¹, сприяння створенню для подальшої співпраці спеціальної психологічної служби в університеті і т.і. Зараз ми затвердили загально університетську концепції організації такої роботи на 2010 – 2020 роки. Але співпраця з найбільш активними студентами залишається, на нашу думку, одним з основних напрямків нашої діяльності.²

Плануючи таку співпрацю, ми не робимо якихось спеціальних дій по виділенню тих чи інших студентів чи студентських груп з якими така співпраця має певні переваги. Та це, якщо дивитесь на це об'єктивно, і неможливо. Студенти, у своїй сукупності, це дуже динамічна спільнота. Кожен рік значна її частка уходить з університету, закінчуючи своє навчання, і така ж частка приходить, поступивши в університет на навчання. Але якщо в чисельному плані такі зміни майже не спливають на загальну картину, то в змістовному – можуть впливати принципово. Наприклад, в якийсь період це можуть бути молоді люди, які мають більше хисту для наукової діяльності, в інші – для спорту та художньої самодіяльності, в певні періоди вони більш тяжать до організаційної діяльності. Причому, це може відбуватися як на загально університетському рівні, так і на рівні окремих навчальних підрозділів. Але таку, умовно кажучи, динаміку в складі студентської спільноти, потрібно завжди враховувати, що і знаходить своє підтвердження у нашій діяльності, в прикладах, які ми маємо за ці роки.

Дуже добре, що необхідність такої співпраці набуває все більшої практичної визначеності на загальнодержавному рівні. Наприклад, це пов'язано не тільки з тим, що держава розробляє та пропонує такі заходи на загальному рівні, а й з тим, що не так давно внесенні відповідні зміни в законодавство, яке надає студентському активу необхідні правові повноваження для здійснення своєї діяльності, для покращення можливостей їх співпраці з адміністрацією вищих на-

1 Див., Навчальний посібник з організації виховної роботи в ОНУ ім. І.І. Мечникова. Одеса, «Астропринт, 2003. – 96 с.

2 Так, вже багато років ми залучаємо студентській актив до проведення спільних науково-практичних конференцій. Див., наприклад, Формування патріотизму, моральності, культури, здорового способу життя у студентської молоді». Матеріали міжвузівської науково-практичної конференції, 24-25 травня 2006 р., м. Одеса. – Одеса, Астропринт, 2006. – 192 с.

вчальних закладів.

Закінчити наші роздуми можливо декількома тезами, які підкреслять, що існуючий «розподіл» осіб, які виконують в університеті певні функції (організаторські, викладацькі, студентські та ін.), є достатньо умовним, оскільки всі вони в тій чи іншій мірі безперечно причетні до реалізації однієї з основних, а мабуть і головної функції університетської освіти. Така освіта завжди повинна сприяти підвищенню людиноутворюючої функції в освітянській системі, як необхідної умови інтелектуального, морального, етичного і в цілому – загальнокультурного рівні народу, що є необхідною умовою розвитку людської цивілізації.